

2023-06-22
A2023/00959**Arbetsmarknadsdepartementet**Forum för levande historia
Box 2123
103 13 Stockholm

Uppdrag att genomföra en studie av svenska skolelevers attityder kring intolerans

Regeringens beslut

Forum för levande historia får i uppdrag att genomföra en studie av svenska skolelevers attityder kring intolerans.

I uppdraget ingår att undersöka skolelevers attityder gentemot utsatta grupper såsom invandrare, judar, muslimer, romer och hbtqi-personer. Forum för levande historia ska inom ramen för arbetet synliggöra gemensamma mönster men också skillnader i attityder, inklusive analysera hur dessa samvarierar med faktorer som ålder, kön, socioekonomisk bakgrund och utbildning. Studien ska även bidra till ökad kunskap om ungdomars upplevda utsatthet för olika former av rasism och intolerans.

Studien ska till sin utformning möjliggöra jämförelser med resultatet av myndighetens tidigare genomförda attitydundersökningar kring intolerans. Forum för levande historia ska även undersöka möjligheten att inkludera samtliga grupper som särskilt uppmärksammas i den nationella planen mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott.

För uppdraget får myndigheten under 2023 använda högst 1 000 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrars etablering för budgetåret 2023 uppförda anslaget 2:2 Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m., anslagsposten 10 Nationell plan mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott. Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 1 december 2023.

Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 31 mars 2024 till Kammarkollegiet. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till Kammarkollegiet.

Forum för levande historia ska senast den 1 mars 2026 lämna en redovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet och Kulturdepartementet).

Redovisning, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Skälen för regeringens beslut

De senaste åren har flera rapporter från myndigheter och civilsamhället genererat kunskap om hur rasism och intolerans kan ta sig uttryck för olika grupper och inom olika samhällsområden. Inte minst har kunskapen om barns och ungas utsatthet ökat.

Det finns fortsatt behov av såväl fördjupad kunskap på området som bredare och samlad kunskap som visar på utvecklingen över tid. Bland annat saknas aktuell kunskap om ungas attityder till grupper som riskerar att utsättas för rasism och intolerans.

Forum för levande historia har tidigare genomfört attitydundersökningar som ett sätt att få kunskap om hur utbredda olika attityder mot olika grupper är och hur de utvecklas över tid. Myndigheten har genomfört tre stora undersökningar om intoleransens utbredning och förekomst bland svenska skolelever (2004, 2009 och 2014). Det primära fokuset har varit skolelevers attityder gentemot utsatta grupper, såsom mot invandrare, judar, muslimer, romer eller hbtqi-personer. Andra områden som har studerats är kopplade till hur skolungdomar ser på varandra och samhället, exempelvis när det gäller deras oro och förhoppningar inför framtiden, deras utsatthet för intolerans och deras syn på demokrati. I huvudsak har samma frågor ställts i de tre rikstäckande undersökningarna, vilket gör att resultaten har gått att jämföra över tid.

Studierna har varit centrala för utformningen av myndighetens åtgärder och verksamhet som riktar sig till skolan. De har även fungerat som en grund för ytterligare forskning och som underlag för andra aktörer som bedriver verksamheter med unga som målgrupp.

Myndigheten har inte genomfört någon liknande undersökning kring intolerans sedan 2014. För att möjliggöra bättre och mer riktade insatser i arbetet mot olika former av rasism och intolerans finns behov av att inhämta ny kunskap på området.

Regeringen beräknar att totalt 3 300 000 kronor kommer att avsättas för uppdraget under förutsättning att riksdagen anvisat medel för det aktuella anslaget.

På regeringens vägnar

Paulina Brandberg

Maria Engvall

Kopia till

Kulturdepartementet/SNA
Kammarkollegiet